

Du er dum! Lær dine børn at enes

Ungerne hyler og hiver i hver sit ben på bamsen og måske ender det i en regulær slåskamp. Lær at takle børnenes indbyrdes konflikter – og måske helt undgå dem.

Hjemme hos Rikke og Stig Thorup går bølgerne ofte højt, for deres to piger, Johanne på fire og Clara på knap to, slås om alt fra legetøj til forældrenes opmærksomhed. At der er så mange konflikter er kommet bag på forældrene.

– Johanne og Clara ryger tit i totterne på hinanden, så deres forhold er langt fra gnidningsløst, fortæller Rikke. De slås ofte om legetøj, for Johanne vil ikke have, at Clara låner hendes ting. Vi havde ellers regnet med, at det meste kunne gå i arv, men man er nærmest nødt til at have to af alt, fordi de altid vil have det, den anden har. Hvis Clara sidder og leger med noget, flår Johanne det ud af hænderne på hende.

Til gengæld bider og river Clara Johanne, hvis hun leger med noget, Clara gerne vil have fingre i.

Ifølge psykolog Marie Olsen-Kludt er det helt typisk, at der opstår konflikter omkring legetøjet.

– Store søskende er ofte ikke meget for at dele deres legetøj med en lille vand, som måske endda ødelægger det. Men det er en god idé at lære den store at dele. Selvfølgelig er det helt i orden, at der er ting, man gerne vil have for sig selv. Men så må det ligge uden for den lilles rækkevidde. Små søskende kan have svært ved at udtrykke sig med ord, så derfor ender de sommetider med at bide eller rive. Forklar den lille, at det ikke er i orden at gøre det, men prøv så at give hende noget positiv opmærksomhed. Hvis lillesøster bider storesøster, er det jo i virkeligheden, fordi hun gerne vil i kontakt med hende eller med forældrene, fortæller psykologen.

Sådan gør du, når ungerne slås:

- Forklar dem, at det ikke er i orden at slå og bide. Men prøv også at give dem noget positiv opmærksomhed.
- Find noget nyt legetøj til dem begge to, hvis de slås om den samme ting.
- Afled deres opmærksomhed fra konflikten ved at starte en ny leg.
- Sæt dig ned på gulvet og leg med dem. Så glemmer de sikkert, hvad de var uenige om.

LÆR BØRNE AT LØSE KONFLIKTER

Anderledes roligt går det for sig hjemme hos Helene og Jens Neergård, hvor pigerne Caroline på fire og Sofia på to leger fint sammen.

– Pigerne slås og skændes meget sjældent, fortæller Helene. Men selvfølgelig er de da oppe at toppes en gang imellem. Og så kan det godt være svært at vurdere, om man skal gribe ind eller ej. Vi vil gerne lære dem at løse konflikterne selv, men Sofia har jo et begrænset ordforråd, så hun kan endnu ikke helt finde ud af at spørge om lov til at låne noget.

– Selvfølgelig skal man ikke bare vende

Sådan gør Rikke og Stig

- * Skiftes til at tage på tur med et af børnene, så de får noget enetid.
- * Fjerner fokus fra en konflikt om legetøj ved at starte en ny leg.
- * Prøver at undgå at skælde mere ud på et af børnene.

ryggen til, mens ungerne går bersærk på hinanden. Det er helt okay at gribe ind i deres konflikter, mener psykolog Marie Olsen-Kludt. – På sigt kan det dog betale sig at ruste dem til selv at takle deres uoverensstemmelser. I stedet for at hidse jer op og skælde ud kan I lære børnene nogle alternative måder at takle situationen på. Lær storesøster at tilbyde lillesøster et andet stykke legetøj, hvis hun hiver i storesøsters. Forklar hende, at lillesøster måske endnu ikke har lært at spørge om lov. Når hun siger "min!" og peger på storesøsters dukke, betyder

det i virkeligheden bare: "Må jeg ikke godt låne den der?".

Rikke synes, det kan være svært at løse konflikterne mellem Johanne og Clara.

– Man vil jo så gerne være retfærdig, men sommetider anerkender man ikke, hvordan konflikten er startet. Hvis vi spørger Johanne, er det jo kun hendes side af sagen, vi får, for Claras ordforråd er endnu ikke så stort. Men efterhånden er det næsten altid Clara, der starter konflikterne. Og hun gør det meget bevidst. Hun ved lige, hvordan hun skal provokere Johanne ved at tage hendes yndlingssting.

Psykolog Marie Olsen-Kludt understreger, at selvom det måske altid er det samme barn, der starter konflikterne, skal man passe på med konstant at være efter det.

Man kan let falde ind i et mønster, hvor man skælder mere ud på ét af børnene. Det giver barnet en negativ selvopfattelse, som på sigt betyder, at det kan få svært ved at indgå i sociale relationer med andre.

LILLESØSTER ER ABEN

Som så mange andre børnehavepiger er Johanne vild med prinsesser, og hun har helt styr på det danske kongehus.

– Når hele familien leger sammen, er det Johanne, der fordeler rollerne. Hun er selvfølgelig selv prinsesse Mary, Stig er kongen, og jeg er dronningen. Når vi så spørger hende, hvad Clara skal være,

svarer hun: "Hun er aben", griner Rikke. Som treårig tegnede Johanne en tegning af vores familie. På tegningen var Stig og jeg kæmpestore, og i smørhullet mellem os stod Johanne. Oppe i hjørnet svævede en underlig lille figur, og det var så Clara.

Både Johanne og Clara er ret jaloux, og Clara udtrykker det meget direkte. Hvis Stig og jeg leger med Johanne eller på anden måde har opmærksomheden rettet mod hende, styrer Clara direkte over og bider hende.

Ifølge Marie Olsen-Kludt opstår jalousi mellem søskende som regel, fordi det ene barn føler, det mangler opmærksomhed fra forældrene.

Det er en god idé at dele sig op en gang imellem, så forældrene laver noget med et barn hver. Når barnet får enetid med en af forældrene, bliver det tanket op med opmærksomhed og tryk, og så vil der sandsynligvis være færre jalousi-konflikter, når børnene er sammen. Det er vigtigt at veksle imellem, hvem der er sammen med hvem. Hvis man altid er sammen med det samme barn, kan det blive endnu mere jaloux, når det andet barn kræver ens opmærksomhed.

TEMPERAMENTET SPILLER IND

Hjemme hos Helene og Jens mærker de ikke meget til jalousi hos børnene.

Kan I slække på de skyhøje ambitioner om økologisk, varieret, veltilberedt og ernæringsrigtig mad hver dag til fordel for mere nærvær?

– Pigerne konkurrerer stort set aldrig om vores opmærksomhed. Hvis jeg sidder med Caroline på skødet, kan Sofia da godt finde på at komme hen og sige: "Det er min mor". Så tager jeg også hende op, og det er helt i orden med Caroline. Hun har ikke noget imod at dele mig.

Psykolog Marie Olsen-Kludt forklarer, at børnenes temperament også har betydning for, hvor tit der opstår konflikter mellem søskende.

– Børn er af natur mere eller mindre temperamentsfulde. Nogle er meget iltre og stædige, mens andre er mere eftergivende.

Hvis begge børn har et heftigt temperament, skal der jo ikke så meget til, før de ryger i flæsket på hinanden, som hvis de begge eller den ene er eftergivende og fleksible.

VÆR TIL STEDE

Rigtig mange konflikter mellem søskende opstår i ulvetimen, hvor både

børn og voksne er ved at være trætte.

– Hvis man er alene hjemme med børnene, er det en stor udfordring både at skulle tage sig af dem og lave aftensmad. Samtidig har man måske ikke mentalt fået lagt sit arbejde fra sig. Børnene mærker med det samme, at man er presset. Det gør dem utrygge, og så opstår der lettere konflikter.

– Husk at afse tid til børnene, selvom I har meget om ørerne. Det kan selvfølgelig være svært, hvis man er alene om at lave aftensmaden, men man kan planlægge sig ud af en del af forberedelserne. Snak om, hvad det er, I som forældre prioriterer. Mange stiller helt urealistiske krav til sig selv, og så er småbørnsforældre jo verdensmestre i dårlig samvittighed. Kan I slække på de skyhøje ambitioner om økologisk, varieret, veltilberedt og ernæringsrigtig mad hver dag til fordel for mere nærvær? Sæt jer ned på gulvet og leg med børnene. Glem arbejdet og aftensmaden i et stykke tid og vær hundrede procent til stede bare en gang imellem. Nærvær forebygger konflikter, slutter psykolog Marie Olsen-Kludt. ●

Sådan gør Helene og Jens

- * Tager så vidt muligt ud af huset med ungerne hver weekend. Så opstår der færre konflikter.
- * Prioriterer ofte tid med børnene frem for den store gourmet-middag.
- * Prøver at lære børnene selv at løse deres problemer.